

STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING

opgericht in 1957

gevestigd te Woerden

werkgebied: de (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld.

secretariaat: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden
internet: www.shhv.info

telefoon: 0348 - 41 75 77
e-mail: mail@shhv.info

bank: IBAN: NL05ING 0000330797.
t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden

KvK-nummer: 40.46.44.34

Woerden, december 2013

Prof.dr. F. van Oostrom

De afgelopen maand twee zeer bijzondere activiteiten. Allereerst op 9 november het evenement *100 jaar in één dag: Woerden in de 16e eeuw*. Hierin de presentatie van het nieuwe boek over Woerden, waarover verderop meer. En verder die dag een zeer gevarieerd en als zeer geslaagd beschouwd programma met korte lezingen, rondleidingen, kraampjes en een bijzonder spektakelspel door vrijwilligers van het Klooster en de Realiteit. Het bijzondere apostelbeeld dat in de jaren '30 van de vorige eeuw was teruggevonden en in depot lag, is nog steeds in de Petruskerk te bewonderen.

En de tweede bijzondere activiteit was de zeer goed bezochte lezing van prof. Van Oostrom over de literatuur in de 14^e eeuw: *Wereld in Woerden*. Een zeer rijk verhaal met veel enthousiasme gebracht, waarover we ook veel complimenten kregen.

Met genoeg nodig het bestuur u uit voor de volgende activiteiten deze maand:

1. Feesten rondom de Kerst

symboliek, gebruiken en geschiedenis

Een lezing door mw. mr.drs. Ina Bertsch

Ina Bertsch

op: **woensdag 11 december 2013 van 20.00 - 22.00 uur**
In: **Bibliotheek De Beuk, Meulmansweg 27, 3441 AT Woerden**

Toegang gratis

Het kerkelijk jaar kent de zogeheten *Kerstkring* die loopt van de *advent* tot en met *Maria lichtmis* en omvat feesten zoals onder andere het kerstfeest, Driekoningen en een aantal andere wat minder bekende feesten. In deze lezing zal worden ingegaan op het ontstaan van *deze* feesten, haar gebruiken en op welke manier de gebeurtenis in de kunst is verbeeld. Zo krijgt u antwoord op uiteenlopende vragen, zoals: waarom wij een kerstboom opzetten met de kerst, wat het Stevensmannetje is en wat bedelfeesten zijn.

Ina Bertsch studeerde middeleeuwse geschiedenis en cultuur. Tijdens haar studie bestudeerde en becommentarieerde ze diverse hagiografieën. Ze geeft inmiddels al jaren met veel plezier les bij diverse instituten over haar specialisaties *iconografie, middeleeuwse geschiedenis, de geschiedenis van Utrecht en kunst*.

Contributie 2014:

Het nieuwe contributiejaar is weer in aantocht. Voor *leden* geldt evenals in 2013 een contributie van € 25,00 per jaar, *Partnerleden* betalen € 10,00 per jaar. De in 2013 geïntroduceerde *jeugdleden* betalen eveneens € 10,00 per jaar. De contributie (en een vrijwillige extra bijdrage, die wij zeer op prijs stellen) kan overgemaakt worden op banknummer NL05ING 0000330797.t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden. (Vanaf februari 2014 is dit lange IBANnummer verplicht). U kunt uw bijdrage al in december overmaken onder vermelding van uw lidnummer (dat vindt u op uw lidmaatschapskaartje en op de envelop met Heemtijdinghen.)

In januari 2014 worden de facturen verzonden aan leden die dan nog niet betaald hebben. Als de contributie eind maart 2014 niet is ontvangen, wordt de verzending van nieuwsbrieven en Heemtijdinghen opgeschort. Een eventuele opzegging dient uiterlijk vier weken voorafgaand aan het nieuwe jaar (dus voor 4 december) schriftelijk of per e-mail bij het bestuur binnen te zijn. Het bestuur zal deze opzegging bevestigen.

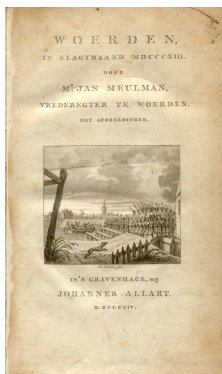
Wij hopen op een spoedige betaling. Mocht u in uw omgeving nog belangstellenden kennen, stel ze dan voor om ook lid te worden. Zo kunnen wij u ook in 2014 weer een gevarieerd en hoogstaand programma aanbieden.

Volgende activiteiten:

3 februari 2014: *De verzamelcultuur in onze regio in de 18^e en 19^e eeuw* door Jos van Heel, ex-conservator van het Museum Meermanno-Westreenianum, in het kasteel Woerden.

De Ramp van Woerden:

Op 24 november 2013 was het 200 jaar geleden dat de *Ramp van Woerden* plaatsvond. Na het verlies van Napoleon bij de slag bij Leipzig in oktober 1813, trokken de Pruisische troepen snel op naar het Westen. De Franse troepen voelden zich bedreigd en wilden zich vanuit Amsterdam en Utrecht terugtrekken naar het zuiden en zich via een schipbrug bij Gorinchem over de Lek in veiligheid brengen. Woerden werd echter op 23 november 1813 vanuit het westen door Hollandse troepen ingenomen. De zich terugtrekkende Franse troepen voelden zich in het nauw gedreven en heroverden Woerden waarbij een grote moordpartij en plundertocht plaatsvond, waarbij 27 doden en ca. 45 gewonden vielen. De 28^e vertrokken ze 's nachts stiekem weer uit Woerden. Aan deze ramp is in Woerden opmerkelijk weinig aandacht besteed. Een artikel in het AD verhaalde over de ramp en op twitter heeft gedurende twee weken elke dag een dagboek over de gebeurtenissen gestaan. Wilt u de chronologie uit deze periode nog eens nalezen, dan kunt u bij *wikipedia* het lemma "*Ramp van Woerden*" bekijken. Ook op de website *Verhaal van Woerden* wordt in *venster 19* de geschiedenis beschreven. U kunt daar ook het boek van *Jan Meulman*, dat hij in 1814 schreef over deze gebeurtenissen onder de titel *Woerden in Slagtmaand 1813* bekijken en evt. downloaden.

Nieuw boek:

Het eerste exemplaar van het nieuwe SHB-boek met historische prentbriefkaarten van de binnenstad van Woerden werd op 9 november aangeboden aan de inmiddels 86-jarige Jaap van der Vooren sr. Hij komt zelf ook als zevenjarig jongetje voor in een van de filmpjes die aan de prentbriefkaarten zijn gekoppeld! Die filmopnamen zijn door zijn vader in 1934 gemaakt. Inmiddels is het boek al bijna uitverkocht en er komt geen herdruk van! Dus als u voor de feestdagen nog een leuk, betaalbaar cadeautje zoekt, is dit een aanrader.

Het boek is nog steeds voor € 15,95 verkrijgbaar bij vrijwel alle boekhandels in Woerden en verder bij het Toeristen Informatiepunt (TIP), Meulmansweg, het Stadsmuseum, Galerie Van Slagmaat en op woensdagmiddag bij het Historisch Informatiepunt (HIP). Hier kunnen SHHV-leden het boek ook met 10% korting verkrijgen.

Woerden binnen de stadsgracht ***100 jaar verandering in beeld***

Auteurs: Lex Albers, Peter de Jeu, Fedor Kooijman
Uitgave in de reeks *Stichts-Hollandse Bijdragen, SHB-40*
ISBN: 978-90-814805-5-0
Prijs: € 15,95

De filmpjes zijn te zien met de gratis LAYAR-app.

Cursus Geschiedenis van Oudewater, georganiseerd door de Volksuniversiteit Woerden.

De Oudewaterse moord in 1575 (Dirk Stoop 1650)

Oudewater, ca. 1558 (Jacob van Deventer)

Wegens succes herhaald!

De geschiedenis van *Oudewater*, is dat niet heksen, touw en de Oudewaterse moord?

Zeker, maar er is nog veel meer. Hardwerkende boeren, sluwe ridders, vrome nonnen en dominees, rijke brouwers, arme weeskinderen, nijvere vestingbouwers, schilders en architecten passeren in vijf avonden de revue. En ja, ook heksen en touwslagers komen aan de orde, net als het aantal overlevenden van de Oudewaterse moord. U komt van alles te weten over het middeleeuwse Oudewater. U hoort hoe Oudewater haar opname in de Hollandse Waterlinie onderging en hoe het komt dat er nog zoveel 17e-eeuwse monumenten te vinden zijn. Deze cursus laat het u allemaal ontdekken.

Nettie Stoppelenburg studeerde kunstgeschiedenis, archeologie en geschiedenis. Zij werkt als educatief medewerker bij Het Utrechts Archief en doet sinds 1999 onderzoek naar de geschiedenis van Oudewater. Zij publiceerde hierover o.a. in *Heemtijdinghen* en het *Jaarboek Oud-Utrecht*.

De cursus omvat 5 maandagavonden van 20:00 tot 22:00 uur en **start op 13 januari 2014** in Oudewater. Overige data: 20/1, 27/1, 3/2 en 10/2. De prijs bedraagt: € 75,00.

U kunt zich voor deze cursus op twee manieren inschrijven:

- Via de website (www.vuwoerden.nl) door bij de cursusinformatie (KEC776) op de knop 'voeg toe aan mijn inschrijfformulier' te klikken. Gemakkelijk en snel! U moet in dit geval over een e-mailadres beschikken en toestemming voor automatische incasso afgeven voor de door u gereserveerde plaatsen. Uw online inschrijving wordt per automatische e-mail bevestigd.
- Schriftelijk door een volledig ingevuld inschrijfformulier tijdens openingsuren (ma t/m vr 9.00-12.00 uur) op het VUW-kantoor (Wilhelminaweg 8, 3441 XC Woerden) af te geven (ook te vinden achterin de VUW-brochure die deze zomer is verspreid).

Overigens wordt ook de cursus over de **geschiedenis van Woerden** nogmaals gegeven. Ditmaal door *Karel Maartense* en *Jessica Rateland*. **Vanaf 16 januari 2014** om de week op 6 donderdagavonden vanaf 19.30. Ook voor deze cursus kunt u zich op bovenstaande wijze aanmelden, onder vermelding van nummer **KEC781**.